

Tanyai Ujság

Tanyai szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Szeged-Alsóközpont. Tel. 28

Politikai hetilap

Városi szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Szeged, Korona-u. 15. Tel. 32-62

Tengerjáró hajó a Dunán

Kedden érkezett Budapestre a csepeli kikötőbe az első tengerjáró kereskedelmi hajó, az »Apollinaris III.«. A hajót a magyar kormány kibérelte s most tette meg próbaútját Hollandiából, Egyiptomon keresztül Budapestig. Május óta volt úton a hajó, amely átrakodás nélkül képes Egyiptomba szállítani a magyar mezőgazdasági terményeket.

A hajó próbaútja fényesen sikerült, és most már rövidesen megindul hasonló hajókon a közvetlen szállítási forgalom Magyarország és a Földközi tenger államai között. Utközben a román vámhatóságok sokat kellemetlenkedtek a magyar lobogó alatt menő hajónak. Ugy látszik, a konkurrenciától félnek.

—«0»—

Görögkeleti román érsekséget állítanak fel Temesváron

A görögkeleti szent szinódus tagjait október elsejére Bukarestbe hívták össze, hogy a megüresedett karánsebesi püspöki széket választás útján betöltsék. A püspökválasztással kapcsolatban dönteni fog a szinódus

arról is, hogy a bánságban Temesvár székhellyel görögkeleti román érsekséget állítsanak fel. Az új érseki méltóságra Comsa Gergely dr. aradi püspököt szemelték ki.

—«0»—

A cseh kormány áskálódása a prágai nuncius ellen

Ciriaci prágai pápai követ a nyitrai Pribina-ünnepekkel kapcsolatban levelet intézett Hlinka András rózsahegy plébánoshoz és a levélben arról panaszkodik, hogy a csehek hivatalosan is ellenségei a Vatikánnak. Együttal megdicsérte a tótokat egyházhűségük miatt.

E levél nagy felfordulást okozott cseh kormánykörökben. A minisztertanács elha-

tározta, hogy a nuncius visszahívását kéri a Szent széktől.

Mindazokat a lapokat, amelyek a nuncius hivatalos felvilágosításait közölték, elkobozták.

A csehek egyébként is úgy érzik, hogy ég a lábuk alatt a talaj, mert a Prágai Magyar Hírlapot és a Slovak-ot betiltották.

—«0»—

A felvidéki magyaroknak megtiltották a magyar rádió hallgatását

Amióta Hlinka néppártja és Rázus Márton szlovák nemzeti pártja az autonómia kivívása érdekében egyesülve Korporán újból felgyújtották a szlovák nemzeti öntudat lángját, azóta nem ismer határt a csehek elleni gyűlölet. A csehek a szlovákok önállósulási törekvései hátterében a magyarok kezét vélik látni és ezért az utóbbi időben mindent ki akarnak irtani, ami magyar.

A Prágai Magyar Hírlap betiltása után a korponai cseh agrárpárti kerületi főnök járása területéről egybehívta a községi jegyzőket és utasította őket, hogy a községeik területén tiltsák el a magyar rádió hallgatását, mert az »irredenta« és »a cseh államot sértő előadásokat« közvetít. A maga nemében páratlanul álló, minden törvényes alapot nélkülöző intézkedés ellen Gürtler Dénes dr. prépost, aki a korponai járásban a keresztényszocialista pártot képviseli, a pártja nevében tiltakozott a pozsonyi országos hivatalnál. Beadványában kifejti, hogy — a korponai járás községei és Ipolyság város rádióhallgatói továbbra is hallgatni

akarják a művészi magyar szempontból nagyon is értékes zenei, prózai és tudományos előadásokat, de leginkább a világon mindenütt elismert, sőt megkívánt magyar cigany zenét.

A korponai kerületi főnök intézkedése Szlovenszón mindenütt nagy felháborodást váltott ki, a fellebbezésnek azonban aligha lesz foganatja.

Diktatura Ausztriában

Hosszas vajadás után mégis oda fejlődtek az események, hogy Dollfuss kancellár kénytelen volt Ausztria megmentése érdekében olyan megoldást választani, amely hasonlít a diktatúrához. Csütörtökön kormányválság állott be, amelynek megoldásaképp új kormány vette át az ország vezetését. A kormány legfontosabb 6 miniszteri tárcáját Dollfuss magának tartotta meg s így valóságos diktátori hatalma van.

A gazdaadósságok rendezése

Irta: Széchenyi István dr.

A magyar gazdasági élet legégetőbb kérdése ma a gazdaadósságok rendezése. A kormányelnök úr ebben a kérdésben több ízben nyilatkozott s megígérte, hogy a gazdaadósságok ügyének gyökeres rendezése tárgyában a kormány még ez év őszén intézkedni fog.

A pénzügyminiszter úr is nyilatkozott legutóbb ebben a kérdésben s elmondotta, hogy több tervezet fekszik a pénzügyminisztérium előtt, a gazdaadósságok rendezése ügyében, azok tanulmányozás alatt állanak s amint a legmegfelelőbb megoldást meg fogják találni, azt nyilvánosságra fogják hozni.

Mi nem tudjuk, hogy ezek a tervezetek mit tartalmaznak, csak azt tudjuk, hogy a kormány segíteni akar az eladósodott gazdákon s meg akarja teremteni az önhibájukon kívül eladósodottak földjét azok számára, akik ezt a földet ma is használják.

A kiszivárgott hírek szerint, melyek valódiságát egyáltalán nem lehet még ellenőrizni, ezeket a terhes és lejárt gazdaadósságokat olyan olcsó kamatozású és hosszú lejáratú kölcsönre akarják átváltoztatni, melyek terhét a gazdák el fogják tudni viselni.

Most, hogy a gazdaadósságok rendezése küszöbön van, érdemes ezzel a kérdéssel foglalkozni s rámutatni arra, hogy tulajdonképpen hogyan keletkeztek ezek a gazdaadósságok?

Ezek nagyrésze nem a legutóbbi esztendőkből, hanem abból az időből származik, amikor még a földnek, háznak, gabonának és jószágoknak lényegesen magasabb ára volt.

Keletkezésük kiindulópontja a készpénz értékének 1926-ban való stabilizálására vezethető vissza, amikor 1925—26-ban a korona értékesítése megszűnt, a korona stabilá vált s annak stabilitásáról meggyőződve a kormány 1927-ben a pengőt vezette be új pénzegységként.

A pengőnek a stabilitásában a gazdaközönség is megbízott. Ebben a hitben élt, hogy ez a stabilitás nemcsak azt jelenti, hogy a pengőnek értéke nem fog esni, de jelenti azt is, hogy nem fog emelkedni sem, illetve a pengő értékelése mellett a közszükségleti cikkek, de általában az ingó és ingatlanok ára sem fog esni, legalább is nem olyan mértékben, hogy a pengő stabilitására alapított gazdasági terv, vagy üzleti vállalkozás a pengő értékében bármilyen irányban beállott változás teljes anyagi romlást idézzen elő.

Ez a stabilitás sajnos nem következett be s míg a forradalmak után a pénz, az akkori korona stabilitása oly irányban ingott meg, hogy a pénz értéke esett, az ingó és ingatlan ára pedig emelkedett, addig 1931-től kezdve a pénz stabilitásában éppen ellenkező irányú változás ment végbe, nevezetesen a pénz értéke emelkedett és az ingó és ingatlan ára esett.

Ha ma a föld terményeinek, és pedig akár a gabona, akár az állati termények árának 1927 óta való változását vizsgáljuk, ugyanazt kell megállapítanunk, hogy ezek

Ára 10 fillér.

árának arányértéke 1927 óta kb. kétharmad részben, tehát 65–70 %-kal csekélyebb (a buza ára 32–35 pengőről 10 pengőre, a ló ára 800–1000 pengőről 100–200 pengőre, a tojás ára 30 fillérről 7–8 fillérre esett stb.), ami által ezen termények termelőinek 1927 és 1929-ben megvolt és azóta állandóan megmaradt fizetési kötelezettsége legalább 200 százalékkal emelkedett.

Egy olyan arányértékben megállapított fizetési kötelezettségért, amelyet valaki 1927–29 években 100 egységű áruval tudott kifizetni, ma 300 egységű árut kénytelen átengedni. Vagyis amit pl. 1927–29 években egy vaggon búzával tudott valaki kifizetni, ma ugyanazt a kötelezettséget három vaggon búzával tudja kiegyenlíteni. Amit 1927–29 években 1 hold föld árából tudott megfizetni, ma ugyanabból a földből, ugyanazt a kötelezettséget 3 hold föld árából tudja csak kiegyenlíteni.

Elveszett az a gazdasági egyensúly, amelyet a pengő stabilitása jelentett és amely a polgárság szeme előtt lebegett akkor, amikor 1927-29-ben vásárolt, vagy beruházott, mert ezt abban a hitben tette, hogy a pengő minden irányú stabilitása folytán az ő jövődelme az marad, ami a beruházáskor, illetve a beszerzéskor volt és abból a beruházásból, vagy beszerzésből származó adósságokat törleszteni tudja.

Az volt a gazda feltevése az adósság csinálásakor, hogy az akkori föld, ház és gazdasági termény árának arányértéke megmarad s hogy amit akkor száz egységgel tudott kifizetni, azt később is 100 egységgel tudja kifizetni, nem pedig 300 egységgel, mint ahogy az értékbeni eltolódás a pengő stabilitásának az értékelkedés felé való megingása, eltolódása folytán a helyzet ma áll.

Mert az kétségtelen, hogy ha valaki 1927-ben 30.000 pengőért vett 10 hold földet és ebbe befizetett 20.000 pengőt, 10.000 pengőt pedig kölcsön kapott és dolgozott a mai napig szakadatlanul családjával együtt, az tönkrement és ma a 30.000 pengőn vásárolt 10 hold föld nem éri meg azt a 10.000 pengőt, mely mint adósság áll fenn rajta, míg ha egy másik ember ugyanakkor 10.000 pengőt betett a bankba, és nem csinált évekken keresztül semmit, az meggazdagodott és a bankba betett 10.000 pengőből ma több földet vehet, mint amennyit a másik 30.000 pengőért az 1927–29-es években vett.

Ezek tudatában nem hinném, hogy a gazdaközönséget kielégítse az a megoldás, hogy tartozása teljes összegében megmaradjon, csak fizetési halasztást kapjon akár 20, akár 40 évre. Nem gondolnám, hogy bárki is sérelmet szenvedne, ha az adósságok visszafizetése tekintetében oly intézkedés hozatna, hogy mindenki oly értékű pengőt tartozik visszafizetni ma, illetve a visszafizetés idején, amilyen értéket képviselt adóssága akkor, mikor azt felvette.

Igazságtalan is volna, hogy az az adós, aki az előbbi példa szerint 20.000 pengőt készpénzben befizetett egy 10 holdas földvásárlásra s ma tartozik még 10.000 pengővel, az ma 10.000 darab egypengőst fizessen vissza, holott ezért a 10.000 db. egypengőst ma többet lehet vásárolni, mint 5–6 évvel ezelőtt 30.000 db. 1 pengőért vehetett.

Mikor a forradalmak után a pénz értékének esése megkezdődött, akkor a tartozásokat valorizálták s kimondták, hogy az az adós, aki mondjuk 1916-ban keletkezett tartozását akarta 1925-ben visszafizetni s ez a tartozás 1000 korona volt, az köteles 1916-os értékű 1000 koronát megfizetni, ami 1925-ben már pár milliót tett ki.

Vajjon mi akadály lehetne annak, hogy most az önhibáján kívül eladósodott gazdaközönség megmentése érdekében ennek a fordítottját csinálják meg.

Hiszen ezzel a hitelező ugyanannyi értéket kap vissza, amennyi értéket adott, az adós ugyanannyi értéket fizet, amennyit kapott s aki pedig pénzét bankba tette, a bankból is ugyanannyi értéket fog visszkapni, kamataival együtt, amennyit oda elhelyezett.

Ha most a bankból valaki az oda elhelyezett pénznek háromszoros értékét kapná vissza, az pedig, aki dolgozott és befektette a pénzét, a pénz értékelkedése folytán elveszítené vagyonát, azt jelentené, hogy a

munkátlanság jutalmat kap, a munka pedig büntetést.

Azt nem akarhatja senki, a hitelező, a betéttulajdonos, sem kívánhatja de az ön-

hibáján kívül eladósodott gazda megmentését mindenki akarja. Ezért kell küzdenünk, hogy ez megtörténjék, s ha összetartunk, ennek meg is kell történnie.

Mi történt a héten?

Letartóztattak egy cseh kémét

A magyar hatóságok már hosszabb ideje figyelték a csehszlovák területen lakó Dömjén Károly halászmester János és Dezső nevű fiát, akiket azzal gyanúsítottak, hogy Magyarország ellen kémkednek. Dömjénék ugyanis gyakran jártak át magyar területre és itt politikai és katonai kérdések iránt érdeklődtek.

A püskii vámőrség vasárnap letartóz-

tatta Dömjén Jánost, aki bevallotta, hogy apjával és testvérével együtt már hosszabb ideje rendszeres kémkedést folytatott Csehszlovákia részére. Esetenként 150–200 csehszlovák jutalmat kaptak. Egy alkalommal egy polgári ruhás csehszlovák rendőrt csempészték át a Dunán és ezért több ezer csehszlovák díjat kaptak. Dömjén Jánost letartóztatták.

Veszedelemes tanyai tolvaj bandát tett ártalmatlanná a rendőrség

Szeged-Alsótanyának Királyhalmi és Mórakalmi részén kb. egy év óta jól megszervezett tolvajbanda garázdálkodott, mely kihasználva a sötét holdvilágtalan éjszakákat, hol egyik, hol másik gazdálkodó tanyaudvarát látogatták meg és rendszerint az aprójószág-ólatokat dézmálták meg, tekintélyes károkat okozva ezáltal a tulajdonosoknak. Most az alsótanyai rendőrségnek sikerült a tetteseket elfogni Csóti János 38 éves

Királyhalom 255, Szécsi József 28 éves Királyhalom 254 és Mészáros Mihály 29 éves Nagyszéksós 470. sz. alatti lakosok személyében. Nevezettek mintegy 15 rendbeli lopási eset elkövetését ismerték be, amit rendszeres terv szerint előre felkészülve közösen hajtottak végre. A tolvajbanda tagjait átadták a szegedi kir. bíróságnak, hol elkövetett bűnös cselekményeikért méltó büntetésben fognak részesülni.

Tizenhat darabra fűrészelte felesége holttestét

Borzalmas rémtettet követetett el az egyik párisi temetkezési vállalat ötvenéves ceremónia-mestere, Paul Perier. Éjszaka megfojtotta alvó feleségét, akivel huszonhét évig élt boldog házasságban és azután tizenhat darabra fűrészelte a holttestet. A szörnyű gyilkosság után Rouenba utazott egyetlen leánya sirjához és föbelötte magát. Leánya néhány héttel ezelőtt halt meg huszonhárom éves korában tüdővészben. Az öngyilkosnak

a zsebében levelet találtak, amelyben elmondja, hogy meggyilkolta feleségét. A borzalmas gyilkosságot a levél alapján fedezték fel. A rendőrség behatolt Perier lezárt párisi lakásába s két vízzel telt vödörben ott találta a meggyilkolt asszony feldarabolt holttestének részeit. A rendőrség véleménye szerint Perier örültségi rohamában követte el tettét.

— «o» —

A Domaszéki Gazdakör jubileumi ünnepsége

Vasárnap tartotta fennállásának 40 éves jubileumi ünnepségét a Domaszéki Gazdakör, amelyen a gazdatársadalom és a társ-egyesületek kiküldöttei igen nagy számban vettek részt. A város hatóságát Tóth Béla dr. főjegyző képviselte, akit a megérkezés-kor Kispéter Pál üdvözölt az elnökség részéről.

Az ünnepség délelőtt 10 órakor kezdődött szentmisével a külsődomaszéki iskolánál, ahová a gazdak zeneszóval, zászló alatt vonultak föl. A misét Széll József zákányi plébános mondotta. Mise után a gazdakörben díszközgyűlés volt, amelyen Szűcs Imre nyolcvanéves gazda, a kör alapító tagja és első elnöke is részt vett, akit az egybegyűlt gazdak melegen ünnepeltek. A díszközgyűlést Kispéter Pál nyitotta meg, aki — miután a vendégeket és a nagyszámban egybegyűlt gazdákat üdvözölte —, a kör történetét ismertette. Hangsúlyozta, hogy a Domaszéki Gazdakör mindig a független magyar eszmék szószólója volt. Utána Tóth Béla dr. főjegyző megköszönte úgy a maga, mint a vendégek részéről az üdvözlést. Azzal fejezte be szavait, hogy a közös nagy munka elvégzésére egy táborba kell tömörülni. Egységbe — úgymond — amely nem kritizál, hanem dolgozik, mely szorgos és szívós munkával kiverekszi a gazdasági és politikai boldogulást.

Utána Petrik Antal törvényhatósági bizottsági tag szólalt föl, aki arról beszélt, hogy a tanyai nép a nemzet legnagyobb életető eleme, ereje és büszkesége, ahová tanulni jöhet a más vidéken élő magyar, sőt sok esetben a városi polgár is. Majd a gazdakörök fontos feladataira mutatott rá.

Délben 200 terítékes társasbéd volt a gazdakörben, amelyen több felszólalás és pohárköszöntő hangzott el.

Többek között Petrik Antal a borfogyasztási adó leszállításának történetét és a borfogyasztásban elért eredményeket ismertette. Széll József zákányi plébános igéretet tett, hogy közügyekben is mindig készséggel áll a tanyaiak rendelkezésére. Lovászi Mihály a csorvai úthoz kisajátított földek adójának rendezésére a jelenlévő városatyákat kérte fel. Szélpál Benő a helyi pénz magas voltát ismertette. Kispéter Pál a tanyai táncvigalmak óriási terhének megkönnyítését kérte. Erre vonatkozólag Petrik Antal azt indítványozta, hogy a nagy hatósági díjnak leszállítása tárgyában a tanyaiak forduljanak dr. Széchenyi István nemzeti egységpárti párttitkárhoz.

Ezután Fodor István válaszolt Lovászi Istvánnak, hogy milyen állapotban vannak jelenleg az út céljára elvett földek adójának ügye. Ördögh Vince a csorvai kövesút meg-

hosszabbítását, Ördögh Ferenc a Marstér ki-
kövezését sürgette.

A felvetett városi ügyekre vonatkozólag
Petrik Antal adott megnyugtató felvilágo-
sítást, végül általános közkívánatra az u.n.
paprikamonopóliumról tartott részletes elő-
adást.

Az ebéd 5 órakor nyert befejezést, és
utána tánc következett.

—«0»—

Gyermekeparalízis Hódmezővásárhelyen

Hódmezővásárhelyről jelentik: Mult
szombat délelőtt beszállították a közkör-
házba Dancsó Rozália 2 és fél éves kisle-
ányt, akiről az orvosok megállapították,
hogy gyermekeparalízisben (bénulás) bete-
gedett meg.

—«0»—

Földrengés Romániában

Bukarestből jelentik: Vasárnap este ki-
lenc órakor Barland városban könnyebb
földrengést észleltek. Galacban a földlöké-
sek már erősebb alakban jelentkeztek.

—«0»—

Mélységbe zuhant egy sertéseket szállító teherautó

Morvai István pestszenterzsébeti gép-
kocsifuvarozó sertéseket szállított Budape-
stre. A solti országút egyik kanyarulatában
a nehéz teherkocsi megcsúszott és a korlá-
tot áttörve, a magas töltésről a mélységbe
zuhant. A sertések elpusztultak, a gépkocsi
pedig teljesen összetört. A gépkocsi veze-
tője súlyos belső sérüléseket szenvedett és
karját törte.

—«0»—

A spanyol király kibékült a fiával

Párisból jelentik: A spanyol király ki-
békült fiával, Cavadonga gróffal, volt aust-
riai herceggel, aki nemrégiben atyja akarata
ellenére kötött házasságot. Cavadonga gr.,
aki jelenleg ifjú feleségével együtt Párisban
időzik, szombaton a francia főváros egyik
előkelő szállodájában találkozott atyjával.
A kibékülést néhány napon belül hivatalo-
san is nyilvánosságra hozzák.

—«0»—

12.500 idegen vett részt a Szegedi Héten

A Szegedi Hét intézőbizottsága mult
szombaton tartotta záróülését Kogutowicz
Károly dr. egyetemi tanár elnöklésével. Sós
Manó ismertette a zárszámadási bizottság
jelentését, amely szerint a Szegedi Hét ös-
szes bevétele 14.621 pengő volt, a kiadások
pedig 11.408 pengőt tettek ki. Így a Szegedi
Hét 3213 pengő haszonnal zárult. A Szege-
di Hét eredményeinek statisztikai adatai
szerint augusztus 26-ától szeptember 8-ig
10.290 utas érkezett filléres vonatokon Sze-
gedre, ezenkívül a megszállott területekről,
valamint a MFTR hajóin mintegy 2200 utas
érkezett 33 százalékos kedvezménnyel, úgy
hogy a Szegedi Hét alatt 12.500 idegen for-
dult meg a városban. Különböző programok-
ra, ünnepélyekre és kiállításokra 58.000 be-
lépőjegyet adtak el.

—«0»—

Vasat Vasárút

A jó gazda

Szeged legnagyobb vásáru házában
Varga Dezső

Hid-utcai üzletében vásárol, ahol kályhák,
tűzhelyek, mindenféle üstök, gazdasági
szerszámok, konyhaedények, kerítés-
fonatok, mindenféle huzalok és az
összes vasárú a legjobb minőségben
és legolcsóbban szerezhetők be.

Fegyver és lőszer eladás

Egy tengerjáró magyar tehergőzös elsüllyedt a portugál vizeken

Tisztjeit és legénységét megmentették

A »Magyar« nevű és magyar tulajdon-
ban lévő 3079 tonnás tengerjáró tehergőzös
a portugál vizeken, Leixões-től délnyugatra,
mintegy hetven tengeri mérföldre elsüllyedt.
A magyar tehergőzös Antwerpenből haladt
Lisszabon felé. A portugál partok közelé-
ben hétfőn, a reggeli órákban vészjeleket
adott le. A segítségére siető több hajó közül
elsőnek a »British Hop« nevű angol gőzös

érkezett meg, amely megmentette a »Ma-
gyar« tisztjeit és legénységét. A gőzöst, a-
mely derékban teljesen kettévált, nem le-
hetett megmenteni; csakhamar alámerült. A
»Magyar« kapitánya a »British Hop« fedél-
zetéről a következő drótnélküli jelentést
küldte:

— A hajó elsüllyedt. Valamennyiünket
megmentettek. Oportóban szállunk partra.

Új szénmező Diósgyőr mellett

A Miskolc közelében fekvő Lyuka-völ-
gyében a napokban új szénmezőt tártak fel,
amely az eddiginél jóval magasabb kalóriá-
jú szenet tartalmaz. A szénmező diósgyőri
vasgyártól alig félkilométernyire északra

fekszik és egészen a miskolci Szent Anna
templomig elhúzódó területet öleli fel. Az
új szénbányában 3500—3800 kalóriás sze-
net bányásznak.

—«0»—

2000 juh elpusztult, mert lépfenés vérrel oltották be

A dobrudzsai Kobodin községben egy
babonának kétezer juh esett áldozatul. Egy
juh lépfenében elhullott, mire a pásztor at-
tól való féltében, hogy a ragály a többi ál-
latra is áttérjed, »beoltotta« az egészséges
állatokat az elpusztult juh vérével és példá-
ját a falu többi gazdája is követte. Vala-
mennyi beleszurta kését a döglött juh tes-

tébe és azután »beoltotta« az egészséges ál-
latokat. Ezzel az orvosi művelettel 48 órán
belül sikerült a falu egész juh-állományát,
több mint kétezer állatot kiirtani. Amikor a
gazdák látták a sorscsapást, dühükben meg-
akarták lincselni a pásztort, akitől az oltást
tanulták. Ennek azonban sikerült idejében
elmenekülnie.

A bolgár és szerb király találkozása a belgrádi pályaudvaron

Hétfő reggel 7 óra 45 perckor Sándor
király és a királyné üdvözölte a belgrádi
pályaudvaron a Simplon-expresszen Szófia-
ba hazautazó Boris bolgár királyt és Gio-
vanna királynőt. A bolgár uralkodópár a
vonat megállása után azonnal a pályaudvar
királyi várótermébe vonult és ott tartózko-

dott egészen az indulás pillanatáig. Az ural-
kodók találkozása éppen olyan szívélyes
jellegű volt, mint ahogy a mult évben a szó-
fiai pályaudvaron a bolgár királyi pár üd-
vözölte a román anyakirályné kíséretében
Konstantinápolyba utazó szerb királynőt.

—«0»—

Elsikkasztották a nagyszebeni had- test gyógyszer- és műszerkészletét

A nagyszebeni 7-ik román hadtest egész-
ségügyi raktárában nagyarányú visszaélése-
ket lepleztek le, amelyek egyelőre Niga ör-
nagy letartóztatásához vezettek. A raktár
átvizsgálásánál kiderült, hogy a gyógyszerek
nagy része hamisított és hogy a jegyzékben

feltüntetett gyógy- és műszerek legnagyobb
része hiányzik. A hatóságok azt hiszik, hogy
Niga őrnagy úgy a gyógyszereket, mint a
műszereket eladta a helybeli gyógyszeré-
szeknek.

—«0»—

Négyezer tanyai vett részt a fényesen sikerült alsó- központi katolikus napon

Soha a szegedi alsótanyák népe olyan
lelkesedéssel és olyan nagy számban részt
nem vett még egyetlen megmozduláson sem,
mint vasárnap az alsóközponti Katolikus
Napon. Már korán reggel elindultak a ta-
nyai magyarok tíz-tizenöt kilométerről, ko-
sikon és kisebb-nagyobb csoportokban s
lenc óra tájban seregszámra gyülekeztek az
alsóközponti templom körül. Mire a tíz órai
harangszó az istentisztelet kezdetét jelez-
te, mintegy négyezer ember állott rendezett
sorokban a templom kertjében.

Az ünnepi szentmisét Balogh István dr.,
az alsóközpontiak plébánosa celebrálta Dér
Gyula, Szimmeiszter István és Balogh Jenő
lelkészek segédletével. A szentmise alatt

Dér Gyula, hittanár, lapunk szerkesztője
mondott szentbeszédet.

Az istentisztelet befejeztével ugyancsak
a templomkertben díszközgyűlést tartott a
Szeged-alsóközponti egyházközség. A dísz-
közgyűlést Balogh István dr. egyházi elnök
nyitotta meg. Elsőnek Somogyi Szilveszter
dr. polgármester képviselőjében megjelent
Pálffy György dr. tb. városi aljegyzőt kö-
szöntötte, majd Tóth Imre dr. kormányfő-
tanácsost, Pfeifer Elek és vitéz Máriaföldy
Márton dr. tanárokat, továbbá a várostanyai
és zákányi egyházközségek képviselőit üd-
vözölte.

— A szegedi tanyákon — mondotta be-
széde további folyamán — a katolikus nap

Festékárúk, olajok és háztartási cikkek legolcsóbb beszerzési forrása Tamássy Gyula festékkereskedése.

Olajfestékek, zománcok, padlómázak, parkett beeresztő, parkett fényesítő, parkett kefe, porolaj, garantált ruhafestékek, terpentines cipőkrém, kocsikenőcs, l/a tavotte gépszir, szerszámolaj kimérve minden színben. — Szakszerű felvilágosítás.

nem demonstráció a katolicizmus mellett, mert a tanyai magyar nép éppen annyira katolikus, mint amennyire magyar. Amennyire szereti hazáját és ragaszkodik városához, annyira szereti hitét, vallását és ragaszkodik egyházához.

A nagyhatású beszéd után az egyházközségi elnök felkérésére Tóth Imre dr. kormányfőtanácsos lépett a szószékre. Gondolatokban gazdag beszédében a Katolikus Akciót ismertette.

A papok — mondotta beszédében — hivatásos nevelői és orvosai a léleknek. Rendes viszonyok között elegendő az ő munkásságuk, de most, amikor a lelkekre az ellenség, mint áradat zúdul, nem képesek egyedül az emberiség megmentésére. Most nekünk, világiaknak is papokként, apostolokként kell az igazságért és a lelkek megmentéséért küzdenünk.

A dörgő tapssal fogadott beszéd után Pfeifer Elek főreáliskolai tanár szólt az egybegyűlt sokasághoz. A történelmen át vezetve őket, megkapó képekben mutatta be, hogy minden kor téves szellemi áramlatait legyőzte és diadallal túlélte az Egyház.

A tetszéssel fogadott beszéd után vitéz Máriaöldy Márton dr. reálgymináziumi tanár tartotta meg előadását. Beszédében a liberalizmus, a szocializmus és kommunizmus tanait állította szembe az egyház tanításával. Sorra kimutatta a tévtanoknak nemcsak a tarthatatlanságát, de megdöbbentő végzettségét is.

A beszédek végeztével Balogh István dr. egyházi elnök indítványára az egyházközség jegyzőkönyvileg is köszönetét fejezte ki az előadó szónokoknak, majd a díszközgyűlés a himnusszal véget ért.

Délben egy órakor a Gazdasági Egyesület helyiségében 150 terítékes társasbéd volt. A banketten az első pohárköszöntőt Balogh István dr. plébános mondotta, a kegyúr város hatóságára ürítvén poharát. Pálffy György dr. Balogh István dr. plébánost köszöntötte. Ezután Lengyel István egyházközségi elnök, Tóth Imre dr. kormányfőtanácsos, Szécsy György, Pfeifer Elek, Bergendy Szilveszter, Rechtenwald Kristóf dr., Dér Gyula szerkesztő és Ördög István mondtak pohárköszöntőt.

Délután 3 órakor a Gazdasági Egyesület székházának udvarán ifjúsági értekezlet volt, amelyen sokszáz főnyi ifjú és leány vett részt. A gyűlésen a város hatóságának képviselőjében megjelent vitéz Szabó Géza dr. városi tanácsnok is.

Az ifjúság számára Tóth Imre dr. kormányfőtanácsos, Máriaöldy Márton dr. és Bergendy Szilveszter tartottak meggyőző erejű előadásokat.

Az előadóknak Lengyel István egyházközségi elnök mondott köszönetet.

Ezzel a katolikus nap programja véget is ért s a hívek hitben megerősödve távoztak otthonaikba.

Megtízszereződött Csehországban a munkanélküliek száma

Csehországban a munkapiac a nyár folyamán kedvezőtlenül alakult, amennyiben a munkanélküliek száma egy év alatt majdnem megtízszereződött. A családtagokat is hozzászámítva, a lakosságnak kb. 10 százaléka volt munkanélküli. Ezek legnagyobb része csupán rendkívüli állami támogatásban részesül, ami heti 10—20 cseh koronáról szóló élelmezési utalványokban fejeződik ki. A községek hozzájárulása, a súlyos pénzügyi helyzet folytán, alig jelent valamit. Szó

lehet arról is, hogy a legutóbbi hónapokban beszüntetett ipari üzemek többé meg sem nyílnak.

Minthogy Csehország ipari viszonyait az export határozza meg, a helyzet jogos aggodalomra ad okot. Szerbia, Románia, és Lengyelország nem pótolhatják azokat a veszteségeket, amelyeket Csehország ipari termékeinek értékesítése terén Németországban és Ausztriában szenvedett.

—«o»—

Az adógabona átvételi ára Szegeden és a vidéken

Az adógabona átvételi ára a fontosabb vidéki állomásokon a következőképp alakul: Szegeden a buza 8.25, a rozs 4.85 P. Csongrádon a buza 8.15, a rozs 4.75, Szentesen a buza 8.15, a rozs 4.75, Hódmezővásárhelyen a buza 8.45, a rozs 4.—P.

A vidéken való átvétel esetén ebből az árból a szállítási díj és egyéb jogcímen legfeljebb csak 1 pengő vonható le. Az átvé-

teli árhoz jön még a boletta 3 pengős értéke, amely szintén a gazdát illeti meg. Ha az adóhátralék gabonában való fizetését szeptember 5-ig jelentenék be, úgy ez árakhoz még 50 fillért kell hozzáadni. Azt, hogy mely községben és milyen áron és mikor veszik át a terményeket, 8 nappal előzőleg a Futura közölni fogja a községi előjárósággal (a városokban az adóhivatalok útján).

A tengerár elnyelt egy kínai szigetet

A földrengés egy várost temetett el

Kínában a Min folyó völgyében nagy földrengés pusztított. Ötezer kínai halt meg és egy városka teljesen eltűnt a föld színéről. Ezer főnyi lakosát a földtömeg elve

ltemette. A szerencsétlenség színhelyével az összeköttetést nem sikerült helyreállítani és ezért további részletek még hiányoznak.

A földrengéskor egy japán ágyúaszád

Magyarország legrégibb

egyházi szerek és zászlók vállalata

Oberbauer A. Utóda

Budapest, VI., Váci-u. 41.

Alapítási év 1893.

Telefon 833—44.

a Csendes-óceánon furcsa kalandon esett át. Az ágyúaszád a Karolina szigetcsoporttól délkeletre horgonyzott egy korallsziget mellett, amikor hirtelen ég- és földindulás szakadt a tájakra. A tenger mintha kettéhasadt volna, egy óriási hullám letépte a hajót horgonyáról, fölemelte több mint 30 m. magasságba s innen zuhant ismét vissza a hadihajó a habokba. Zuhanás közben a hajó majdnem felborult.

Amikor a naszád egyensúlyát ismét viszszyanyerte, a kapitány teljes gőzzel nyílt tenger felé irányította a hajót, hogy a veszedelmes ponttól minél távolabb kerüljön. Közben vették csak észre a fedélzeten, hogy az egész sziget, amelynek a partjánál a hajót lehorgonyozták, teljesen elsüllyedt.

A sziget körül a víz tele volt halak teteivel és mindenféle törmelékekkel, amelyek az elsüllyedt szigetről valók.

Több mint 800 vagon gyümölcsöt szállítottunk külföldre

A gyümölcskiviteli bizottság ülése

A szegedi gyümölcskiviteli bizottság szerdán délbén a városházán Wagner Adolf elnökle alatt ülést tartott. Az ülésen részt vett Vermes Gyula dr., a külkereskedelmi hivatal kiküldötte is, aki azt az örvendetes bejelentést tette, hogy a magyar gyümölcskiviteli mérlegünk erősen javult, dacára annak, hogy a németek a magyar szilvára mázsánként 30 márka vámot vetettek ki. Németországba ezért nagyon kevés gyümölcsöt tudunk bevinni. Annál többet tudunk elhelyezni Lengyelországban, Ausztriában, de főleg Svájcban. A múlt évben az összes gyümölcskivitelünk 400 vagon volt, az idén már eddig több mint 800 vagon gyümölcsöt szállítottunk ki.

Rámutatott a külkereskedelmi hivatal kiküldötte, hogy milyen fontos az, ha az exportra szánt gyümölcs egészségesen, frissen érkezik a pályaudvarra. A tanyai rossz utak miatt a kocsira rakott gyümölcs rendszeren ütdödten, törödöten érkezik a városba. Ezért kell a kisvasút állomásokhoz vezető utakat rendbehozatni, szikeltetni.

Szó volt az exportpiacról is. A bizottság úgy határozott, hogy a Mars-téri gyümölcs piac elhelyezését nem javasolja. Javasolni fogja ellenben, hogy az exportörök által megvásárolt gyümölcs pakolására a város engedjen át egy alkalmas területet a Tisza-pályaudvaron.

Az ülés további részében Kogutowicz Károly dr., a bizottság h. elnöke, gyümölcsvédelmi intézkedéseket sürgetett. Javasolta, hogy a bázottság kérje meg a várost, hogy 5000 kg neodendrint mérsékelt áron adjon át a Gyümölcstermelők Egyesülete tagjainak. A javaslatához a bizottság örömmel hozzájárult és a gyűlés után a bizottság küldöttségileg felkérte a polgármestert, aki a legnagyobb jóindulatáról biztosította a gyümölcstermelők fontos ügyét.

Dreherben zóna 30 fill.,
déli és esti menü P 1.—

**Mindenféle
építkezési anyag:**

épületfa, lécz, zárléc,
karó, széldezka,
tűzifa, szén, mész,
tégla, cserép

**olcsó áron
kapható**

a volt
Kaufmann telepen
Kálvária-utca 39. szám.

Súlyos operáció után rohamosan javul Baranyi főispán állapota

Lélekzetviassafojtva leste az elmúlt héten minden szegedi polgár és tanyai gazdember azokat a híreket, amelyek Baranyi Tibor, a rövid idő alatt általános közmegebecsülést szerzett főispán egészségi állapotáról szóltak.

A főispánt még főszolgabíró korában gyomorműtétnek kellett alávetni. A műtét sikerült, de előrelátható volt, hogy rövid időn belül nagyobb operációra lesz szükség, amely véglegesen kiirtja a fellépett gyomorfekélyt.

Ezt az operációt végezte el most a főispán Hedry Miklós dr. közkórházi főorvos. Baranyi főispán állapota a kitűnően sikerült műtét után nemcsak hogy kielégítő, hanem különösen jónak mondható. Egy hét múlva már el is hagyhatja a kórházat, majd üdülés után elfoglalhatja hivatalát.

A tanyai lakosság, amely igen megszerette a közvetlen és ügybuzgó főispánt, őszinte örömmel fogadja az egészségi állapotának rohamos javulásáról szóló híreket.

—«0»—

A becsületesség jutalma

Baranyai István mázolósegéd ezelőtt az osztrák követség Akadémia-utcai palotájában tatározási munkálatokat végzett több társával együtt. Baranyai munkájában az egyik gipszfigura mögött egy mellűt talált, amit nyomban átadott a követség titkárságának, ahol megállapították, hogy egy platinafoglalatú briliáns mellűt és 5000 pengő az értéke. Az osztrák követség az ékszert a rendőrségre juttatta, az előírt egy év alatt azonban nem jelentkezett a tulajdonosa, mi-

re Baranyai István a törvényszéken keresetet nyújtott be és kérte, hogy a bíróság mondja ki, hogy a mellűt most már őt illeti. A keresetet szerdán tárgyalta Horváth Andor törvényszéki bírő, aki előtt az osztrák követség jogi képviselője bejelentette, hogy nem tart igényt a mellűre. Ezek után a törvényszék ítéletében kimondotta, hogy Baranyai Istváné az ékszer, amely 5000 pengő értékű. A mázolósegéd boldogan vette tudomásul az ítéletet.

Gömbös Gyula végigjárja az árterületeket

Gömbös Gyula miniszterelnök az eddigi tervek szerint hétfőn Borbély-Maczkay Emil borsodmegyei főispán kíséretében végigjárja az alsóborsodi árterületet és megtekinti az ott folyó védelmi munkálatokat. A miniszterelnök Tiszafüredről hétfőn reggel érkezik Miskolcra, ahol a főispán vendége lesz és rövid itt tartózkodás után folytatja útját az árterületre. Szemleútján a

főispán kimerítően tájékoztatja a miniszterelnököt az alsóborsodi ármentési munkálatokról, de egyben felhasználja az alkalmat arra is, hogy a miniszterelnök elé tárja a vármegye egyéb ügyeit is. A miniszterelnököt a főispánon kívül Steiger József műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke kíséri el útjára.

—«0»—

Meggyilkoltak és kiraboltak egy kevermesi gazdát

Szőrnyű rablógyilkosság áldozata lett kedde virradó éjszaka Kun József, 50 éves kevermesi gazdálkodó.

A szerencsétlen embert kedden reggel találták meg a falu határában holtan, rettenetes sebektől borítva, zsebei ki voltak forgatva, hiányzott a pénze, ezüst zsebórája, sőt még igazoló írásait is elvitték a kegyetlen gyilkosok.

A csendőrség azonnal megindította a nyomozást és ennek során megállapította, hogy Kun József hétfőn este gyalog indult haza Szegedről, ahol terményeit adta el. 220 pengő volt a pénztárcájában. Kevermes közelében a rablógyilkosok megtámadták és dulakodás közben 10 késszúrással megölték.

A jelek szerint cigányok követték el a borzalmas bűncselekményt.

—«0»—

Elitelték a gyujtogató gazdát

Savanya János átokházai gazdálkodó ez év augusztusában felgyujtotta tanyáját, amelyben ugyanakkor bent aludt hároméves kisleánya és ötéves kislánya. A tanyaépület teljesen leégett, a bentlétőket sikerült kimenteni. A gazdálkodó napokkal később meg-

jelent a biztosítóintézetnél és a biztosítási összeg kifizetését kérte. A vizsgálat során beigazolódott, hogy maga a gazdálkodó gyujtotta fel tanyáját. A szegedi törvényszék másfélévi börtönbüntetéssel sújtotta a gyujtogató gazdát.

—«0»—

Felnyársalta a pipaszár

Cseri Ferenc nagykőrösi gazda hétfőn este hosszúszerű pipájával a szájában megbotlott és elesett a háza udvarán. A pipaszár valósággal belenyársalódott a torkába. Nem ment rögtön orvoshoz, hanem saját

maga rántotta ki a pipaszárát. Reggelre azonban elvesztette eszméletét, úgyhogy kórházba szállították, meg is operálták, de kevés a remény életbenmaradásához.

—«0»—

Revolveres harc a betörők és rendőrök között

Megdöbbentő esemény történt szombaton hajnalban a Hóbiárthasa-utcában, ahol egy vakmerő betörőbanda támadt rá a rendőrökre. A betörőbanda betörést akart elkö-

vetni a 10. sz. házban. Az egyik lakó azonban a zajra felébredt és nagy lármát csapott. Torkaszakadtából rendőrré kiáltozott, mire hamarosan elő is került a rendőr. A

Csuri Ferenc

Órás, aranyműves és rádiószaküzlete
Szeged, Kárász-utca 16. sz.
Telefon 26—69. Alapítva 1911-ben.
Szép és jó munkáért hét aranyéremmel kitüntetve. Rádiószaküz'et, rádiók, gramofonok és lemezek nagyraktára. Toronyóra készítő. Nagy javító-műhely.

banda tagjai menekülni akartak, de a megérkező rendőr feltartóztatta őket. Erre a vakmerő betörők revolvert rántottak elő és a rendőrré több lövést adtak le.

A rendőr, aki nem vesztette el lélekjelemlétét, több sípjelet adott le, mine rövidesen a helyszínre érkezett egy másik rendőr is. Most már a menekülő betörők nyomába vetették magukat a rendőrök. A betörők azonban ismét tüzelni kezdtek. Természetesen a rendőrök sem maradtak tétlenek és a lövöldöző betörők után lőttek. Szinte megmagyarázhatatlan, hogy sebesülés a sokszoros golyóváltás dacára sem történt.

A rendőrök hosszasan üldözték a veszedelmes betörőket, akik Somogyi-telep irányában eltűntek.

—«0»—

Herczeg Ferenc 70 éves

Pénteken lépte át Herczeg Ferenc, a kiváló magyar író életének 70-ik évét. Ez alkalommal Somogyi polgármester megleghangú táviratban üdvözölte a jubilánst. A kormányzó az I. osztályú magyar érdemkeresztel tüntette ki a nagy író.

—«0»—

Nem veszik át az örökséget, mert sok rajta a teher

Kecskeméten és környékén számos olyan földbirtok van, amelyen az adótartozás és az örökösödési illeték meghaladja a birtok értékét. Ezek az örökösök nem is akarják átvenni a birtokokat.

—«0»—

Baltával ütötte agyon a kisleányát

Dobó Ignácné mezőkovácsné asszony kedden délelőtt a szomszédos fűszereshez küldte vásárolni 11 éves kisleányát. Két pengőt adott gyermekének, aki néhány perc múlva sírva szaladt vissza azzal, hogy a pénzt elvesztette. Az asszony olyan indulatra lobbant emiatt, hogy a kezében lévő baltával, amellyel éppen fát aprított, fejbeütötte a leányát. A szerencsétlen kisleány koponyatörést szenvedett és percek múlva meghalt. A csendőrség a gyermekgyilkos anyát letartóztatta és átadta a szegedi ügyészségnek.

—«0»—

Lépfene a fehértói közlegelőn

Nemes Miksa hatósági állatorvos megállapította, hogy egy fehértói gazdálkodó kihajtja a közlegelőre lépfenés birkáit. A gazdálkodó ellen kihágási eljárás indult, a közlegelőt pedig elzárták, hogy a betegség tovább ne terjedjen.

Az idén is nagyarányú a sertéspestis. Naponként 9—10 darab sertés hull el. Ezért a város segélyt adott sertésoltóanyag beszerzésére. Így az állatorvosi hivataltól a feleáron igényelhető oltószérum. Az igénylést még hétfőig lehet beadni.

—«0»—

Kedvezményes utazás a gyümölcs és virágkiállításra

A kereskedelemügyi miniszter kedvezményes vasúti utazást engedélyezett az e hó 30-ától október 8-ig Budapesten tartandó országos gyümölcs- és virágkiállításra. A Máv. összes vonalain kb. 30 %-os kedvezményt nyújtó igazolványok — amelyek egyúttal belépőjegyül is szolgálnak a kiállításra — 1 pengő 50 fillérért a kiállítás irodájában: Budapest, VII., Dohány-utca 20. sz. alatt szerezhetők be.

A posta a levéltitok szentségeért

A kereskedelemügyi miniszter 1923 évi rendelete eskü és fogadalom letételére kötelezte azokat az alkalmazottakat, akik a postaszolgálatba lépnek. Ebben a rendeletben a felfogadott hírlapkézbesítők, a kincstári és postamesteri hivatalok által alkalmazott faluzó levélhordók, külterületi kézbesítők, továbbá a postahivatalok ellenőrzése alá beosztott tanyai gyűjtő és kézbesítő állomások, valamint a levélfeltevő vasúti állomások kezelői fogadalom letételének kötelezettségéről nem történt intézkedés. A kereskedelemügyi miniszter most elrendelte, hogy a fogadalmat ezektől is vegyék ki, mert a hivatali titok és a levéltitok megőrzése érdekében szükségesnek tartja, hogy alkalmazásuk előtt ezek a postai alkalmazottak is fogadalmat tegyenek.

—«0»—

Szegeden felavatták az alsóvárosi katolikus kultúrházat

Vasárnap délelőtt nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében avatta fel Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök a Szeged-alsóvárosi katolikus egyházközség új kultúrházát. A város közönsége nevében Somogyi Szilveszter dr. polgármester, a tanítói kar nevében pedig Kiss Károly tanfelügyelő mondott beszédet.

—«0»—

Megkezdték Makó város pénzügyeinek ellenőrzését

Makó város pénzügyeinek ellenőrzésére valamint a város kinnlévőségeinek erélyesebb behajtására a legutóbbi minisztertanács határozatából hétfőn Makóra érkezett vitéz Válya Gyula dr., volt úpesti polgármester és a melléje kirendelt Cserzy István belügyminisztériumi számtanácsos. Megérkezésük után értekeztek a város polgármesterével és megkezdték a város egész gazdálkodásának, pénzügyi helyzetének felülvizsgálását és ellenőrzését.

Abban a válságos pénzügyi helyzetben, amelyben több vidéki város van, Makó városa is nagymértékben osztozik. Válságos helyzetét kinnlévőségeinek nagy mennyisége idézte elő.

Ha ezek befolyának, a város költségvetési helyzete aktív lenne.

—«0»—

Balesetek

Csikós Ferenc 54 éves földműves Szeged-Alsótanya kapitányság 18. sz. alatti lakos tanyaudvarán egy szalmakazlat tetejére. Ezen munkája közben megcsúszott és a kazal tetejéről oly szerencsétlenül esett le, hogy borda- és kulcsonttörést szenvedett. Állapota súlyos, lakásán ápolják.

A lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy balesetéért senkit nem terhel felelősség, azt a véletlen okozta.

Csóti István 78 éves Szeged-Királyhalom kptsz. 1107 sz. alatti lakos a kora reggeli órákban kocsijával Szegedre ment. Amikor a Szabadkai-úti vasúti átjáró Szeged felőli lejárójához ért, lova megbokrosodott, és nekivette a kocsit egy útszéli kerékvető karónak. Csóti a kocsiból kivágódott és esése következtében agyrázkódást szenvedett. A mentők első segélyben részesítve, a szegedi kórházba s onnan további gyógykezelésre lakására bocsájtották ki.

—«0»—

Öngyilkosság

Lestyán Eszter 21 éves sövényházi tanítónő a múlt héten két deciliter szublimátoldatot ivott. Beszállították a szegedi belklinikára, ahol csütörtökön, hosszasan kínlás után meghalt. Öngyilkosságának oka: reménytelen szerelem.

A honvédelmi miniszter megvendégeli a frontharcosokat

Az Országos Frontharcos Szövetség minden év október első vasárnapján országos találkozót rendez, amelyen összegyűjti az ország minden részéből a világháború megmaradt magyar frontharcosait. Ugyancsak október 1-én kerül lebonyolításra a

frontharcosok Hősi Csillagtúrája, amelyre több német, olasz és osztrák autós is benevezett. Az ünnepség után a honvédelmi miniszter tábori ebéd keretében több mint ezer frontharcost lát vendégül.

—~—

A románok letartóztattak egy budafoki magyart

Szatmárnémetiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Budapestről ideérkezett Lőrinc József budafoki lakos, aki királydaróci ronkonai látogatására jött. A rendőrségen szabályosan jelentkezett. Elutazása előtt közvetlenül letartóztatták, mint katonaszökevényt. Lőrincz József a világháború befeje-

zésekor elszakított területen tartózkodott s ott be is sorozták. Mielőtt katonai szolgálatát megkezdte volna, törvényesen optált és Magyarországra költözött. A letartóztatott »katonaszökevényt« a gyulafehérvári fogházba kísérték.

—«0»—

Tüzesetek

Szücs József Szeged-Királyhalom kap. 380. sz. alatti lakos tanyája melletti takarmányos udvarán a szénakazal kigyulladt és leégett. A megejtett nyomozás megállapította, hogy a tüzet a károsult négyéves kislfia okozta. Az eleven kislfiú egy óvatlan pillanatban elcsente édesapja öngyújtóját és azal a kazalhoz osont és játszadozás közben a kazlat felgyújtotta. A leégett takarmány biztosítva volt.

Molnár Mihály Szeged-Átokháza kap. 1048. sz. alatti tanyájának nádtetőzete kigyulladt és leégett. A tűzkár 542 pengő. A megejtett nyomozás megállapította, hogy a tüzet fűtés alkalmával a kémény rozoga állapota okozta. A leégett tanya biztosítva volt.

Földi István Szeged-Zákány kap. 342. sz. alatti lakos tanyaudvarán az oda beállított üzemen kívüli Umrath-gyártmányú cséplőszekrény kigyulladt és leégett. A bejelentett tűzkár 2500 pengő. A nyomozás megállapítása szerint a tűz gyújtogatásból keletkezett. A gyújtogató személyének kikutatása iránt a nyomozás megindult. A leégett cséplőszekrény biztosítva volt.

Simicz András Szeged-Átokháza kptsz. 563 sz. alatti lakótanyájának nádtetőzete kigyulladt és leégett. A tűzkár 542 pengő. A megejtett nyomozás megállapította, hogy a tüzet fűtés alkalmával a kémény rozoga állapota okozta. A leégett tanya biztosítva volt.

Bozóki István Szeged-Átokháza kap. 442. sz. alatti lakos tanyájához tartozó takarmányos udvarában polyvás színje, a benne lévő széna és here takarmánnyal, valamint szalmakazla kigyulladt és leégett. A tűzkár 700 pengő. A nyomozás megállapította, hogy a tűz a takarmányos udvarban lévő trágyadombra kihordott pernyés hamuban lappangó szikra okozta. Az elégett takarmány biztosítva volt.

JEGYEZZE meg jól magának

Mondja el fünek és fának

Soványaknak és kövérnek

Bea-crém nélkül nő — nem élhet.

Kapható az alsóközponti patikában.

Anyakönyvi hírek

Alsóközpont

Meghaltak: Csóti Mihály, Somogyi Julianna.

Született: Kovács Tanács Mihály, Somogyi Julianna, Mig István, Sója Emilia, Császár Jolán, Dobó Gizella, Szabó Jolán, Lázár Etelka.

A Tanyai Ujság

legyen minden gazda asztalán.

A világpolitika eseményei

A kereskedelmi miniszter Bécsben

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter Bécsben járt. Ott tartózkodását felhasználta arra, hogy Stockinger osztrák kereskedelmi miniszterrel a Bécs—Hegyeshalmi vonal villamosítása ügyében tárgyaljon.

—«0»—

Amerika új főkonzulja Budapesten

Kedden este a párisi expressz vonattal Budapestre érkezett Amerika új főkonzulja, James Steward, akit az amerikai követség és konzulátus tagjai családjukkal együtt fogadtak.

—«0»—

Jeftics és Titulescu

A megszállott Szabadka pályaudvarán vasárnap Jeftics szerb külügyminiszter másfélóra hosszáig tanácskozott Titulescu román külügyminiszterrel. A tanácskozás után nyilatkozatot adtak ki, amely szerint teljes köztük az egyetértés.

—«0»—

Gázálcot kell vásárolnia minden török állampolgárnak

A török kormány rendeletet adott ki, amely minden török polgárt kötelez arra, hogy gázmaszkot vásároljon, mihelyt felépül Törökországban a gázmaszkot előállító gyár. A gyárat közpénzből építik fel, és olyan gázálcokat fog előállítani, amelyek a tulajdonost megvédik mindennemű mérges gáz ellen.

—«0»—

Ford 5000 új munkást vesz fel gyárába

Ford, az amerikai automobilkirály, bejelentette újabb munkások alkalmaztatását. Az automobilkirály közölte, hogy hajlandó gyárába 5000 hadviselt munkást felvenni. Ezzel szemben újból kijelentette, hogy Roosevelt munkafeltételeit semmiesetre sem fogadja el.

Hirdetéseket

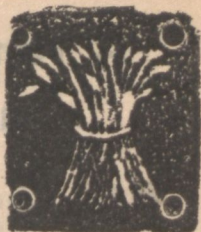
felvesz a kiadóhivatal,
millimétersoronként 8 fillér.

Többszöri feladásnál nagy kedvezmény.

APRÓHIRDETÉS ára: 15 szó 80 fillér

GAZDASÁGI ÉLET

Mennyit ér az ideai gabona-termés?

A földművelésügyi miniszter hivatalos termésmajestése szerint búzából 24.5, rozs-
ból 9.5, árpából 7.7, zabból 3.1, tengeriből
13.1 millió mázsás termésre számíthatunk.
Ha a búzát átlagban 7, a rozsot 3.40, az ár-
pát 6.50, a zabot 6, a tengerit 7 pengős áron
számítjuk, akkor az öt főtermény együttes
értéke körülbelül 400 millió pengőt jelent.
Ez az értékecsés természetesen még so-
kat változhat, mert a jelenlegi alacsony árak
valószínűen nem sokáig lesznek érvényben.

Megalakult az Országos Mezőgazdasági Hitelvédő Egylet Duna-Tiszaközi kerületi szerve

A gazdaadósságok rendezésével kapcsola-
atosan, mint ismeretes, a gazda és hitelez-
ői érdekeltségek Budapesten megalakították
az Országos Mezőgazdasági Hitelvédő
Egyletet, melynek Duna-Tiszaközi kerületi
szerve is megalakult f. hó 13-án Kecskemé-
ten. Az új intézmény célja, hogy a gazda-
adósságok rendezésénél egyrészt tanácsadó
szervül szolgáljon a kormányzat részére,
másrészt a magánegyezségek létrehozatalá-
nál közreműködjen és a bírósági megkérés-
éseket elintézzze. Az alakuló közgyűlésen
elnökké Staub Elemért, a Duna-Tiszaközi
Mezőgazdasági Kamara elnökét, míg alel-
nökké dr. Sárközy Jenőt, a Kecskeméti Nép-
bank elnökét választották meg.

Az alakuló közgyűlésen Staub Elemér
elnök hangsúlyozta, hogy a gazdaadósságok
rendezése, az egyetemes közgazdaságnak
egyik fontos kelléke és az új szerv létreho-
zatalával nem egyoldalú mezőgazdasági ér-
dekeket kívánnak szolgálni, hanem a hite-
lezőkkel paritásos alapon működve, az ál-
talanos közgazdasági szempontok figyelem-
bevételével óhajtják a gazdaadósságok ren-
dezését megoldani.

—«0»—

A németek a magyar buza rossz hírét terjesztik

Egy németországi gabona-szaklap leg-
utóbb azt írta, hogy a magyar kiviteli cégek
csak a gyengébb minőségű búzát szállítják
külföldre, a jobb minőségűt pedig magyar
piacon értékesítik. Ez a vád hivatalos helyen
de a gabonakereskedelelem körében is felhá-
borodást keltett. Elhatározták, hogy a nem-
zetközi kereskedelmet tájékoztatni fogják
a vádak alaptalanságáról. Annál is inkább,
mert az idén éppen olyan minőségű búzá-
kal rendelkezünk, aminőket évek hosszú so-
ra óta nem látott a magyar termelő. Az ide-
i magyar buza hektóliter átlagsúlya 85—86.3
kilogram, olyan eredmény, amely a legjobb
manitoba minőségével vetekszik. Sikértar-
talma átlagban 14.45, míg a manitoba I. csak
13.80. 80 kilogramnál könnyebb buza nem is
megy ki külföldre, nyilvánvaló tehát, hogy
a támadás külföldi versenytársak befolyásá-
ra került a német szaklapba.

—«0»—

Az első tokaji aszu-szállítmány Afrikába

A magyar borpropaganda egyik jelentős
eredménye, hogy a minap sikerült útnak in-
dítani Afrikába az első tokaji borszállít-
mányt. Tokajhegyaljai Bortermelők Pince-
szövetkezete a sátorlajaujhelyi vasuti ál-
lomáson 6000 palack aszút és szomorodnit
adott fel Kairoba.

Legszebb a menyasszony,

mert a fátyolt koszorút, virágot, harisnyát és ruházati
cikkeket a több mint 50 éve fennálló fehércegtáblás

BOROS MIKSA cégnél

S z e g e d, Széchenyi-tér 15. szám alatt vásárolta.

Minden menyasszony és koszorúsleány vevőnk ajándékot kap.

Mezőgazdasági hírek

A friss gyümölcsnek hónapokon keresz-
tül való egészséges konzerválásra egy ma-
gyar vegyészmérnök olyan eljárást talált
fel, amelynek alkalmazásával egy kg. gyü-
mölcs eltartása 3—4 fillérbe kerül. Főleg
az export szempontjából van találmányának
nagy jelentősége. — Az OMGE újabb adat-
gyűjtést indított a búzatermelési költségek
megállapítására. Az eddigi adatok szerint a
termelés költsége mázsánként 17—21 pen-
gő között mozog a termésátlagok szerint. —
A svájci buzakontingensből még hátralévő

kétszázezer mázsa szétosztása a napokban
történik meg. — A mezőgazdasági szakok-
tatás reformjával kapcsolatban a gazdák-
nak az a kívánsága, hogy a mezőgazdasági
munkatant is be kell iktatni a szakoktatás
kereteibe. A munkatan foglalkozna az em-
beri, állati és gépi munkák okszerű meg-
szervezésének és okszerű kihasználásának
kérdésével. — A gépgyárak védekeznek az
ellen a gazdavid ellen, hogy a mezőgazda-
sági gépek drágasága az egyik oka az ag-
rárválságnak. — A magyar állatállomány
értéke 658.4 millió pengő volt 1932-ben, míg
az idén 640 millióra értékelhető az állatál-
omány. — Augusztusban 17.2 vagon márká-
zott vajat vittünk ki külföldre.

Piaci árak

Termények

Rohamosan drágul a tengeri

A hűvös időjárás miatt a tengeri ter-
mészkilátásai meglehetősen kedvezőtlenek. A
tőzsdén napról-napra emelkedik a határidő-
és a készáru piacon a tengeri árak. Egyes vi-
dékeken már megkezdtek a törést és a cső-
ves tengeri néhány nap alatt 2.5 pengőről
4.5—5 pengőre drágult mázsánként.

—«0»—

A francia buzaörlés szabályozása

A francia kormány rendeletet adott ki,
amely szerint az eddigi 66 %-os búzaörlés-
sel szemben minden mázsa búzából maxi-
málisan annyi kg. emberi táplálkozásra és
kenyérkészítésre szolgáló lisztet szabad ki-
örölni, amennyi a búza súlya hl-ként levon-
va 11 kg-ot. A fennmaradó mennyiséget
csak állatok takarmányozására szabad fel-
használni.

—«0»—

— BUDAPESTI TERMÉNYTŐZSDE.
Buza 76 kgos tiszavidéki 0—0, 77 kgos 7.95
—8.20, 78 kgos 8.05—8.30, 79 kgos 8.15—
8.40, 80 kgos 8.25—8.50. Rozs 4.90—5.05,
árpa 6.25—6.40, zab 7.10—7.30, tengeri 7.30
—7.40., buzakorpa 4.85—4.90.

—«0»—

Gabonaexportörök figyelmébe

Felhívjuk mindazok figyelmét, akiket
érdekel, arra, hogy búzát Ausztriába vasú-
ton, hajón, vagy tengelyen kiszállítani csak
kontingens- és vámkezelési igazolvány ki-
séréteben lehet.

A fenti okmányok a M. kir. Külkeres-
kedelmi Hivatal (Budapest, V. Rudolff-
part 6.) Gabonaszakosztályánál szerezhetők be,
métermázsánként 75 fillér lefizetése ellné-
ben. A kontingens- és vámkezelési igazol-
vány rendelkezésre bocsátását levélben is
lehet a Hivataltól kérelmezni a feladó ne-
vének és címének, a címzett nevének és lak-
helyének, továbbá a kiszállítani kívánt meny-
nyiségnek közlése mellett.

A Hivatal ebben az esetben a mázsán-
ként lefizetendő 75 fillért és az okmányok
ellenértékét utánvételezni fogja.

—«0»—

Csökkent a szesztermelés

A fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek-
ben augusztusban mindössze 896 hl szeszt
termeltek, míg 1932 augusztusában a terme-
lés 3992 hl volt.

—«0»—

Mennyit érnek ma a külföldi pénzek?

Egy angol font 18'40, száz cseh korona
17'07, száz dinár 8'30, száz dollár 3'72—3'82,
száz kanadai dollár 3'78—3'89, száz francia
frank 22'50, száz lei 3'42, száz líra 30'20,
száz német márka 136'60, száz osztrák
silling 80'50, száz svájci frank 111'40.

Tanyai szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk:

Szeged-Alsókőzpont,
telefon: Alsókőzpont 28.

Városi szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk:

Szeged, Korona-utca 15.
IV. lépcső, telefon 32—62.

A Tanyai Ujság tanácsadója 20. sz. szelvény

A szegedi húsvásár árai

I/a uradalmi nehéz sertés	
páronként 300 kg-on felül	70—72,
közép páronként 220—250 kg-ig	65—66,
szedett közép páronként	
220—250 kg-ig	60—62,
könnyű páronként 100—140 kg-ig	58—60,
silány páronként 100—140 kg-ig	55—60,
I/a öreg nehéz páronként	
300 kg-on felül	60—65,
szedett öreg II/a	60—62,
angol sonkasüldő páronként	
120—150 kg-ig I/a	—
könnyű páronként 80—100 kg-ig	—
zsir nagyban	125,
3 darabos táblás sózott szalonna	130,
lehúzott félhús nagyban	75—85,
vágott sertés	85—98
	fillér kg-kint.

Ötszázhusz kilós sertés

Az olaszországi Prato községben kiállítottak egy két éves sertést, amely 520 kg.-ot nyom, de még mindig jó étvágygyal eszik és egyre jobban gyarapszik. Étvágyára jellemző, hogy napi elesége vízzel együtt csak 1/2 Enem eléri a száz kilogramot. Az állat egy olaszországi és egy különleges amerikai fajta kereszteződéséből származik.

Gyümölcs

Egymillió pengőt meghaladó bevétele volt Nagykőrösnek dinnyéből

A nagykőrösi dinnyeszezon véget ért. Csütörtökön még nagy mennyiséget vásárolt Ausztria, péntekre azonban megszűnt minden érdeklődés. A 38 napig tartó dinnyedény alatt 7477 mázsa görög és 4156 mázsa zssa sárgadinnye került eladásra. Az eladott sárgadinnye 590.000, a görögdinnye 500.000 pengő értéket képviselt.

Svájc a kecskeméti szilva új piaca

Amikor Németország új vámot léptetett életbe a szilvára, Kecskeméten teljesen

Tanyai Ujság

politikai és közgazdasági hetilap
megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak: havonként 40 fillér, fél-
évenként 2 pengő, évenként 4 pengő.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő: DÉR GYULA

Felelős kiadó: BALOGH ISTVÁN dr.

megbénult a vörös szilva kivitele. A kecskeméti kiviteli cégek ezért új piacot próbáltak teremteni a szilvának és Svájcban kísérleteztek annak elhelyezésével. A kísérlet teljes sikerrel járt, mert Svájcban kitűnőnek találták a magyar szilvát és szívesen fizetnek érte 12—13 filléres árat is Kecskeméten. Eddig Boszniából szerezte be Svájc szilvaszükségletét. Vasárnap Kecskeméten óriási forgalom volt szilvában; mintegy 2000 mázsát hoztak a piacra nemcsak helyből, hanem az egész Tiszavidékről is. Svájc most már majdnem annyi kecskeméti gyümölcsöt vesz fel, mint Ausztria.

—«0»—

Idénycikkpiacok

Bécsből jelentik szeptember 20-án: A mai piacra 2.050 mázsa magyar kerti termék érkezett, ebből szilva volt 1.200, szőlő 350, alma 150, dinnye 250 mázsa. Az időjárás kedvezőbbre fordult, a forgalom némileg megeléjült és az árak szilárdak. Ma először érkezett a bécsi piacra badaconyi szőlő, amely jó áron kelt el.

Kecskeméten változatlanul a szilva a legkeresettebb cikke a piacnak. Ma 1.880 mázsa érkezett, ami kisebb mértékben csökkentette az árakat. Árak: őszi aszaló szilva 9—11, nyári piros alma 10—12, pogácsa alma 8—10, sasza szőlő 20—22, oportó 10—12, sárgadinnye 6—8, görögdinnye 2—4, paradicsom 8—10 f. kg-kint.

Nagykőrösön a piac forgalma élénk volt és növekvő kereslet mellett a következő árak alakultak ki: körte Ia 12—15, IIa 8—10, őszibarack 8—10, alma Ia 10—15, IIa 6—10, szilva 9—10, esemege-szőlő 18—20, borszőlő 10—12 f. kg-ként.

Gyöngyösön a mai piacon a gyümölcsfelhozatal gyenge volt. Exportvásárlásokat német és osztrák számlára eszközöltek. — Árak: körte 16—18, őszibarack 12—35, szilva 12—14, sasza 20—24, borszőlő 14—16, dió 60—70 f. kg-ként.

—«0»—

Szőlőtermésünk

Alsótanya ez évben sajnos nem nagyon lesz hangos a szüretelők zajától. Nagy darab földéken, különösen Királyhalmán alig lesz a mult évi termésnek tíz százaléka. — Egyes helyeken, pl. Liliomban azonban szép termés ígérkezik. Igaz, hogy ez nem nagy terület. A megmaradt termés szépen pirkad. A kadarka szőlő pedig csaknem egészen fekete. Ha szép napsütéses lenne szeptember végig, akkor ami megmaradt, beérik, és legalább az jóminőségű lesz. Ezzel szemben azonban nem kell azt gondolni, hogy az ország többi részében jó termés lesz.

Apróhirdetések

Egyes apróhirdetés ára 15 szóig 80 fill. — Apróhirdetések feladhatók minden üzletben, ahol a Tanyai Ujság kapható.

SZABÓ ANTAL PÉKÜZLETÉBEN, Alsóközponton, a határórlaktanyával szemben friss kenyér és sütemény állandóan kapható. Nagyobb megrendelésnél nagy árkedvezmény. Mindenkor pontos kiszolgálás!

Rozsot és buzát — bármely állomásra szállítva — veszek, a legmagasabb áron. A műút mentén, helyszínre megyek érte! Kalmár Jenő Alsóközpont.

KÖZÉPISKOLÁSOKAT vagy felsőiparistákat teljes ellátásra elfogadok. Minden-napi leckék korrepetálása biztosítva.

**Most már mi is tudjuk,
mit csiripel a veréb,
hogy jó és olcsó
a Kertész téglá, cserép.**

Kertész

gépcserép és téglagyár
Szeged, Alsóváros, Cserepessor.

Általában véve sokkal kisebb lesz ez évben a bortermésünk, mint az elmúlt évben.

—«0»—

Védekezés az araszoló lepkék ellen

Az araszolólepkék rajzása október közepén veszi kezdetét, november 10.-e körül éri el tetőpontját és decemberben fejeződik be. Gondoskodjunk arról, hogy a rajzás alatt fáinkon hernyóenyves övek állandóan védelmi állapotban legyenek.

A Tanyai Ujság

a gazdaérdekeket szolgálja.

Sulyos válságban a magyar méhészet

A méhesgazdák az utóbbi időkig irigyelt tagjai voltak a gazdatársadalomnak. Idén azonban a rossz időjárás következtében a mézetadó virágok is telpusztultak. A méhesek most 5 vagon etetőcukor kincstári részesedésének elengedését kérik.

Thaly államtitkár most foglalkozik a méhészek kérésével. Tekintettel arra, hogy százezer ember sorsáról van szó, remélhető, hogy a pénzügyminisztérium kedvezően fogja a méhesgazdák kérését elintézni.

A Tanyai Ujság tanácsadója

Tanácsadónk minden előfizetőnknek díjtalanul áll rendelkezésére. Ha bármilyen ügyes-bajos dolgában tanácsra szorul, vágja ki az ujság utolsó lapjának bal sarkában lévő szelvényt, írja fel egy darab papírosra, hogy mit kíván és adja át borítékban annak, akitől a lapot kapja. A választ a következő lappeldány egyikében megtalálja a »Szerkesztő Postája« című rovatban.

Elemisták és középiskolások házitánítását felelősség mellett vállalom. Cím: Siposs Andor, Üstökös u. 11. I. em.

UJ ŐSZI ÉS TÉLI SZÖVETMINTÁK megérkeztek, melyekből eredeti áron készíttöltönyt, felöltőt vagy télikabátot elegáns, elsőrendű kivitelben:

Pancsics József úriszabó,
Alsóközpont, Kalmár-ház.

Prometheus-nyomda nyomása.
Szeged, Dugonics-tér 12.

Erzsébet királyné-szálló

B u d a p e s t, IV., Egyetem-utca 5. (A belváros központjában)

60 éve a fővárosi és vidéki úri közposztály találkozó helye. 100 modern kényelmes szoba

Az Étterem és kávéházban Leszállított árak! cigányzene

Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Szabó Imre tulajdonos